

Kabdebó Tamás

Ír szerelem

(Részlet)

I.

Imre fölnevezett az égre. Ilyen szép, színes, sokrétű boltozatot öt évtizedem során még nem láttam – gondolta. Alkonyodott. Óriási vörös serpenyő, a nap, nyugatról sötétpirosba játszó aranyárga lángnyelv-sugarakat lövellt az égre, de ezeket, mint kör irányba röppentett nyílvevesszőket itt kettétörte, amott pedig bekebelezte egy hatalmas fehér kumulusz felhő. Ez az égsátor közepén elcsipkésedett. A keleti félen bárányszőnyeg úszkált a kéken, mint halak a vízben. Keletről szürke puffancs lovasok közeledtek, fújta őket nyugat felé az enyhe északkeleti szél. Az égi félgömb északi cikkelye volt a legérdekesebb: sárkánykígyók szagatták fel a menny lassan sötétedő kékjét és a szellő szavára összeálltak egyetlen óriási párnásszárnyú angyallá. Imre a naplemente láttán dúdolni kezdett az égnek:

„Serkenj fel, kegyes nép, mosolyog az alkony,
aranszótt tollakkal repdes mint egy angyal...”

Ha a nagyobb sziget egy öblében a kisebb sziget kőhalmazának tetején, egy csúcsos sziklán körültekintünk, három égtáj felől csupán egy barázdás felszínű vörösbor színű halkan morajló tengert látunk. Ez a víz nemű felszín egyben a sík, mellyel az égsátor többretű szegélyét kapcsolja össze a horizont. A tenger felszínén olykor felveti magát egy-egy hal, lecsap rá fölülről a fehér sirály vagy annak lefelé menekülését elzárja egy villámgyorsan lebukó vöcsök.

Délről egy mérföldnyire van a nagyobbik sziget – az ír szárazföld – benyúló nyelve. Ide jártak át lélekvesztő csúcsos orrú keskeny Curragh-on azok, akik a kolostort és a templomot építették magunknak és az Isten dicsőségére a kövek között, a pusztá kövekből. Édesvíz nem volt a kis szigeten, az ég lecsorgó vizeire hagyatkoztak hát; termőföld sem volt, tehát táplálék sem találtak a templom és a kolostor táján. Halásztak. A halakat megsütötték, hozzá főzeléknek hínárt ettek. Olykor sirálytojásokra, partra mosott kagylókra, csigákra lettek.

De a misézéshez bor és ostya is kellett. Ha a készlet kifogyott, áteveztek lélekvesztő csúcsos csónakjukon a nagyobbik szigetre.

Imre eltűnődött a hitbuzgóságon. Hát igen, Írország egykor a papok, a tudósok és a költők szigete volt. És vajh az ma is? Ha igen, vagy ha nem, meg tudná-e vetni ezen a szigeten a lábát?

Írországban Imre bevándorlónak számított. 1968-ban, Csehszlovákia lerohanását követően hagyta el, hamis útlevelel a Kárpát-medencét és némi nyugat-európai botorkálás után kikötött Southamptonban, ahol – ha nem is olyan ujjongva, mint Kossuth Lajost, de – elég szívesen fogadták. Beállt matróznak egy Nelson Admirális nevű komphajóra, és éveken át az Angliát Frankhonnal összekötő vízi úton hajózott, melyet az angolok English Channel-nek, a franciák La Manche-csatornának hívnak. Aztán öt év múltán elnyerte a brit állampolgárságot és a kereskedelmi flotta midshipman = tengerészhadapród rendfokozatát. Félretett pénzéből, Southamptonban, jelzálogkölcsonre egy kis házat (bungalow-t) vett magának és az aktív szolgálat szüneteiben félig elképzelt, félig valóságos történeteket írt a dél-angliai újságokba, folyóiratokba, Pellegrino álnéven. Az egyik történettel díjat nyert és egy lenhajó dundi feleséget magának, Lujzát, aki egy angol hajózási vállalatnál töltött be fontosnak hitt adminisztrátori állást. Az angol hajófeleségek megszokták, hogy férjük az év oroszlanrészében úton van valamelyik tengeren vagy óceánon – de nem így Lujza, ki Imrét Southamptonban, egy irodai állásban lábához szerette volna láncolni, holott a férfit már első tisztnek nevezték ki egy Karib-tengeri kirándulóhajón. Imre még feleségénél is jobban szerette a szabadságot: Lujzáék egy ideig perlekedtek, majd összekaptak, elváltak. A southamptoni házat eladták, a kapott összeget elfelezték. Imre három karibi kirándulás után feladta a tengeri hajózást, átköltözött Írhonba, ahol jó volt a halászat és a szerzői jövedelem után nem kellett adót fizetnie. Írt egy detektívregényt, melyben a mesterdetektív ellopja a szerzőt, egy pincébe zárja, s csak akkor engedi ki, mikor a kiadó könyvbemutatót rendez a regényhősnek. A regény jól jövedelmezett, három kiadása lett, olaszra, németre is lefordították. A szerzői jogdíjából vett magának egy falusi házat, a Liffey folyó jobb partján, Kildare megyében. Továbbá beújított egy száz lóerős diesel kishajót is (vivere non, navigare necesse est), melyen le-föl csalinkázott a Liffey vagy a Boyne, olykor a Shannon folyókon. Megtanulta a kikötőhelyek – városok, falvak, vidékek – nevezetességeit és immáron 8-9 fizető utassal kirándulgotat

le-fel, mint kishajó-kapitány, idegenvezető, ivó-evő cimbora egyszemélyben, aki ismerte már a legjobb éttermeket, az ír muzsikás kocsmákat. Házikója parasztház volt, kényelme a Ritz hotel és a cserkész tábor között félúton. Volt fürdőszobája, méretes káddal, felszerelt fáskamrája, apró gyümölcsöskertje és egy nagyobbacska legelője, hol egyetlen növendék juh legelt, melyet pároztatni készült. Egymagában, de anyagilag jól élt. Szabadalmaztatta egy találmányát, a rolómozgású napsugárszűrőt, melyet aztán a FIAT elfogadott, legyártott, és minden új típusú DRAGO DVL kocsihoz felszerelt. Imre, megállapodás szerint, minden napsugárszűrős kocsi után 12 centet kapott. Sok kicsi sokra megy. Gyűlt a pénz a bankban.

Imrének jó gömbérzéke volt, de igazán sohasem gyümölcsöztette ezt. A karib hajón, előző életében, volt egy pingpongasztal, azon sorra verte a legénységet és az utasokat is. Southamptonban tagja volt a teniszklubnak, de gyakorlat híján nem került a városi első közé. Most hogy ötvenévesen teljesen a maga ura lett, a Liffey partján lévő Leixlip (Lazacugrató) teniszklubban ütötte, maga szabta idejében a labdát. A téli idény Vegyespárosok versenyén egy Aine nevű, fekete fürtű hajadonnal sorsolták össze. Ha azok a sötét fürtök bronzszínű kígyók lettek volna, a kerek arcú, villogó barna szemű lány akár Gorgón mása is lehetett volna. Pedig, amikor minden elrontott ütésnél Aine nevetett, csillámló fehér fogsorán kimutatkozott két félig egymásra telepedett metszőfog; a bal szeme pedig enyhén a jobb sarok felé kacsintott; bal kezén viszont a hüvelykujj körme csipkésen volt lerágva. Nos, éppen ezek az apró rendellenességek különböztették meg őt egyéb teltkarcsú, feszes mellű, kerek fenekű hajadonoktól. Aine szép lány volt és életvidám. Ha tökéletlenségei nem lettek volna, egy enyhén elfuserált istennőnek is beillett volna. Egy nagy farmon nőtt fel, bátyjával, Brendannal együtt, saját lova volt, bátyjának saját vitorlása, apja három traktorral és két béressel együtt kezelte (mintsem művelte) a kétszáz holdnyi földet, hisz száz tehene, kétszáz birkája számára csupán a takarmányt állította elő. Az állatokat a Goff-féle marhakereskedésben adta el, jó áron. Ugyanott vett tenyész bikákat.

Aine a helybeli óvodába, majd elemibe járt, hol az ír nyelv alapelemeit sem sajátította el, mert ehhez nem volt sem kedve, sem nyelvézéke. A Fehér Nővérekhez járt városi középiskolába, busz vitte-hozta. Jó számtanos volt és kiemelkedő sportoló, az iskolai válogatott hokiban és teniszben is. De tudott jól úszni, csinosan öltözködni és a fiúknak tetszeni is. Első lovagja, kivel csak a vad csókolózásig jutott el, kivándorolt Kanadába. Második fiúja egy osztrák sítánár lett – persze már az iskola elvégzése után –, kinek a kedvéért szobalánykodott egy télen át Salzburgban. Aztán a fiú megnősült, elvett egy helybeli osztrák hajadont. A harmadik fickó ír volt, a szomszédos farm tulajdonosának a csemetéje, aki csak havonként, legfeljebb egyszer szánta el magát a testi szerelemre, mely nehezebbre esett, kimerítette. A viszony így is évekig tartott és Aine egyre kényelmetlenebbül érezte magát, eme rágó gumi természetű kapcsolatban. És most itt volt, idetoppant ez az idegen, ez a bajszos, talányos magyar, aki úgy intézte, hogy minden nyert ütés után összecsatintsa vele a jobb tenyerét.

Imre úgy játszott, mint még sohasem: megnyerték a vegyespárosok téli tornáját. A pályáról lejöve, az öltöző előtt, a férfi alattomban, de finoman megpaskolta a páros női tagjának fenekét. Aine hátrafordult, csilingelve nevetett.

- Aine, holnap este Carmen koncert lesz a Nemzeti Koncertteremben. Eljössz velem meghallgatni?
- Persze – a hang meglibbent, mint egy rokokó szoknya.
- A koncert este 8-kor kezdődik. Hol laktok? Hét harmincra eljöhettek érted.
- A Kapitány Dombon lakunk az Abbéz nevű villaszerű házban, nevünk a ház előtt álló vérbükkön van, egy ágra akasztott nagy fatáblán. Egyébként kődobásnyira sincs egyéb település a miénktől. Ha mégis eltévednél, lakunkat, farmunkat mindenki ismeri a környéken.

Már a dombok lábánál szemügyre vehette a férfi a villát, annak kovácsoltvas kerítését és a mellette elterülő nagy smaragd legelőt. Ellegeltette szemét a sok szarvasmarha és birka láttán. Kulák lánnyal van dolgom – gondolta somolyogva –, bár ez nem akadály.

- Gyere be, ülj le a lócára, itt az előszobában, itt várj öt percet, amíg elkészülök.

Imre tehát leült és várt, majd megcsodálta a nő tökéletes dekoltázsát, mielőtt az a vállára terítette prémgallérrját. Egy röpke csókot is lopott rá. A colleen felnevetett. Ez a kacagás kéthangú csengettyű volt, hasonló a karácsonyi csengőhöz, amely jelzi, hogy a szomszéd szobában megjelent a Mennyből az angyal.

- Téged Crosbyknak hívnak. Rokona vagy a híres énekesnek? Bing, bang?

A nevetést, a kacajt mintha láncra fűzték volna.

– Crosbyból sok van, vannak ír Crosbyk, angol, amerikai, ausztráliai Crosbyk. Tehát a híres énekeskel közeli rokonok vagyunk. Névrokonok.

Az operát jó énekesek adták elő, de díszletek és tragikus mozzanatok nélkül. Mikor a Fel Torreádor hangzott fel, a férfi megfogta a hajadon kezét és el sem engedte a ruhatárig, hol Aine vállára kerítette a prémes kabátot. Jó

kétszáz lépés volt az autóparkolóig. Karonfogva mentek, aztán Imre így szólt:

– Tudom, hogy az íreknek szigorú elképzelésük van az elvált emberekről. Őszintén megmondom, hogy nekem már volt egy feleségem, pár éve elváltunk. Ha ez akadály a számára, hogy együtt járjunk, Aine kérem, közölje ezt most velem.

A fekete fürtös fehérszemű megrázta csinos fejét:

– Nekem nem lenne akadály a maga újra agglegény mivolta, de szüleimnek igen. És én velük élek. Otthonuk az otthonom. Tehát tanácsosabb lenne – bármilyen fájdalmas is ez –, ha ezentúl a tenispályán kívül nem találkozunk.

Imre magához rántotta a nőt és megcsókolta – mármint megcsókolták egymást, úgy, hogy a csóknak nem akart vége szakadni. Mint a pillangót, mi kedvenc virágkelyhére lel, úgy vonzotta a méhcsípte Aine-száj a rátapadó Imre száját. Percekig álltak összefonódva a sötétben, derengősen átvilágított utcai lámpafényben.

Aztán múltak a kietlen hónapok, pedig gyönyörű és számukra kihasználatlan tavasz lett, a smaragd sziget hol ázott, hol csillogó napfényes zöldben pompázott. Tisztességesen és mondhatni tervszerűen vedlettek a fikuszpálmák, keskeny, hosszú leveleiket seprte a szél, halvány rózsaszín szirmaikat hullatták a cseresznyefák, a szerény almavirágok kitérülve virultak az almák ágain. Imre kertjében két, ház közeli törpe almafa állott, nyáridőben teniszlabda nagyságú zöld almákat termettek, melyek savanyúak voltak, mint az egyedüllet. A távolabbi fa tekintélyes jonatán almákat érlelt a világra, de persze csak szeptemberre szánta termését. Imre rozmaringot és bazsalikomot ültetett és egy regénybe kezdett, egy Anoli nevű erdészlányról, kinek egy favágó volt a kedvese, akit a nap fényében sohasem látott, mert a férfi éjfelenként látogatta meg őt.

Aine estelente teniszezett, megkezdődött a későtavasz-koranyári egyéni és páros klubbajnokság. Aine nő partnere Aisling, egy derékig érő lenhajú lány volt, balkezes és csípős humorú. Az elődöntőt elvesztették, pucéran tusoltak a gőzölgő zuhanyozóban.

– Gyengén játszottál, minden második labdát a hálóba verted, mi van veled? – kérdezte a lenhajú.

– Mi lenne, rossz napom van.

– Pedig úgy hallottam, kineveztek a kekszgyár diszpécserének.

– Hát ki. Most aztán nemcsak küldhetem a kekszes dobozokat Dublinba, Kilkennybe és Rosslaire-be, hanem mehetek is utánuk, ellenőrizni a szállítmány rendes beérkezését.

– És mégis rossz kedved van? Miért?

– Hát, ha muszáj tudnod: Imre miatt.

– Ahá! Az az ötvenesforma, brusztoz, bajuszos pasi, akivel megnyerted a téli vegyepáros.

– Azt megnyertem. Őt azonban el kellett vesztenem. Mert elvált ember. Ha hazavinném bemutatni őt, viczorognának rá a szüleim. Én azonban nem feledhetem két acélkék szemét. Tekintete hol átvilágít, hol megsimogat.

– Tudod mit? Ne vidd haza bemutatni, hanem te menj el hozzá, mintha makulátlan múltú lenne.

*

Augusztus végén történt, hogy Imre a folyóikötőben leparkolt autója nem akart az Istennek sem beindulni. Imre bütykölte, törölgette az elosztófejet, de a kocsit változatlanul csütörtököt mondott.

– Hazavihetem? – fuvalázott mögötte egy ismerős leányhang – Most nem kap szerelőt, majd reggel...

Imre fölnevetett, Aine autójának reflektorfényében látta a lány széles mosolyra húzott ajkai fölött a szép, fehér, de enyhén tökéletlen fogsort. Megragadta kinyújtott jobb kezét, és egyfolytában csókolta keze fejét, csuklóját, könyökhajlatát, kiborotvált hónalját – Aine csiklandósan fölnevetett, ujjatlan trikót viselt; alul sortot, azaz kurta szoknyát.

– Hányra kell hazamennem? – kérdezte Imre, amint a tágra nyílt kertkapun túl megálltak a férfi parasztházának udvarában. A lány hangja fölcsattant:

– Nem tartanak pórázon a szüleim, hisz jócskán elmúltam harminc éves. Egyébként is, ma péntek van, ilyenkor szinte elvárják tőlem, hogy valahol Dublinban szórakozzam, sört vagy bort mérsékelten igyam, rövid italokat sehogyan sem.

– Megkínálhatlak tehát egy pohár almaborral?

– Ha az nem almalikőr vagy almapálinka. Mert hiszen vezetek... Az almaborod házi gyártmány?

– Gyere ki a fészkerbe, nézd meg a készletem.

Ott, a félsötétben Imre belecsókolt Aine nyakába. A hajdon megperdült és virsli száját nyújtotta. A csók még hosszabb volt, mint a koncert utáni, hónapokkal azelőtt.

– Sok könyved van – szólta Aine. A nagyobbik szobában, melynek felét könyvespolcok és azokat talpon álló

könyvek borították, mint a katonák álltak sorban a könyvek, kivéve egy ablaknyi helyet, ahol II. János Pál fényképe előtt örökmécses égett.

– Te valahogy vallásos vagy?

– Az nem, de Istenfélő. A szoba egy-két kellékét, melyek a volt tulajdonosé voltak, meghagytam a helyükön.

Elvégre Írthonban vagyunk, és az ír nép katolikus. Tisztelni kell a hagyományokat.

– Egyre kevésbé. Nos, most hagyjuk ezt. De lám, a hálószoba sarkában áll a meritőháló. Már hány olyan hal akadt meg a horgodon, mint én?

A férfi lehajtotta fejét.

– Egyetlen sem. Érted áhítoztam és áhítozom ma is. Emlékedet nem tudtam kitörölni.

– Én sem a tiédet.

A nappaliban (a nagyobb szobában) leültek a pamlagra. A férfi a nő ölébe hajtotta enyhén deresedő fejét, az megsimogatta a homlokát és röpke csókot helyezett a férfi egyenes orra hegyére. Az bebújt a nő matrózblúzának kinyitott gombjain keresztül a két mell völgyébe. Imre simogatni kezdte Aine két, tökéletesen formált, feszes, alma mellét, ciróka maróka, dorombolta magyarul. Keblet ennél szebbet még nem látott, vagy ha igen, az a capitoliumi múzeumban volt és márványból faragták. Mindketten remegtek. A férfi egy kétsoros verset mormolt magában:

– Asszonynak hinnéd, holott érett lány. Nyárfalevél tanítvány.

Aine gyengéden eltolta a férfi száját, mely már a bimbók hegyét apolgatta.

– Mennem kell.

– Hiszen azt mondtad, hogy péntek esténként...

– Igen, azt mondtam. De nem tudtam, hogy...

– Ahogy akarod. És mikor látlak újra?

– Talán már a jövő hét elején a klubban. De ha mégsem, akkor jövő pénteken, amikor szabadnapos leszek.

– Eljössz a hajómra?

– Ha nem kell fizetnem a túráért.

– Talán csak természetben – Imre dúdolni kezdett – Eljössz-e egy hajóra velem, mely messze visz a tengeren.

Ringunk ott a fedélzeten, mint két sas az ég vizeiben.

(Folytatjuk)

Kuti László:
Panem Nostrum
- GébArt -
2004

